

שיחת השבוע

יוצא לאור עלידי
צעירי-אגודת חב"ד - המרכז
עורך: מנחם ברוד
יו"ר: הרב יוסף יצחק אהרונב

ספרים

ספר הגור

מאת רבי נפתלי-הירץ טריוויט
בהוצאת מתיבתא דרש"י

פירוש בן חמשי-מאות שנה, בשיטת הפשט, על פירוש רש"י לתורה. יוצא לאור, עלידי הרב אהרן שפירא מבני-ברק. 144 עמ'. טל' 03-5790515.

הווי גביר

מתורת הרבי מליובאוויטש
בהוצאת אוצרות מנחם

ליקוט מקיף משיחותיו ומאגרותיו של הרבי על משמעותו של עושר, מה צריך לעשות מי שהקב"ה חנן אותו בעושר, ומה הכלי לשפע ולפרנסה. 220 עמ'. טל' 02-5725777.

התפילה והעבודה

מאת הרב יקותיאל גרין
בהוצאת המחבר

מהות התפילה החסידית, לצד הדרכה כיצד ראוי להתפלל. עמו הופיע הספר 'התפילה החסידית' ובו סיפורי מופת על תפילות אדמו"רים וחסידים. טל' 03-9606733.

והגדת לבנך

מאת אלי אדלר
בהוצאת מעמק חברון

עיון אמוני במהלך סיפור יציאת מצרים ומשמעותו לימינו. המחבר לימד בישיבת עצמונה בעת שאירע שם פיגוע טרור רצחני, ומתוך הכאב הוא מחפש את הצמיחה וההתעלות. 493 עמ'. טל' 02-9605631.

זמני השבוע

ניו יורק	טריוויט	מיאמי	לוס אנג'לס
7:24	8:03	7:29	7:11
8:26	9:07	8:23	8:09

276 בתי-חב"ד מוקד חב"ד
לשירותכם *3770

כתובת המערכת: ת"ד 14 כפר-חב"ד 60840
טל' 972-72-2770100 • פקס 973-3-9606169
www.chabad.org.il • chabad@chabad.org.il
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות

נא לשמור על קדושת הגיליון

סעודה שמחזקת את האמונה

תקנת הבעש"ט לסעוד 'סעודת משיח' בחג האחרון של פסח מסייעת לנו לקבל את הארת המשיח גם באמצעות הגוף הפיזי שלנו

לטעום את העתיד. שער העלון שמופץ ברחבי הארץ

כאשר עובר עוד יום ועוד יום ועדיין לא נושענו. הקושי הזה בא לידי ביטוי בנוסח 'אני מאמין', שבו נאמר: 'ואף-על-פי שיתמהמה - עם-כל-זה אחכה לו בכל יום שיבוא'. זו עבודה נפשית הנדרשת מכולנו, להתגבר על האכזבה ולחזק מחדש את אש האמונה.

אבל אנחנו יודעים שהקב"ה לא יפר את הבטחתו חלילה. הוא הבטיח לאבותינו לגאול אותם ממצרים, וקיים את הבטחתו גם לאחר שעברו מאתיים ועשר שנים במצרים. הוא גם יקיים את הבטחתו לשלוח לנו את משיח-צדקנו ולגאול אותנו גאולת-עולמים, אף-על-פי שכבר עברו כמעט אלפיים שנה ועדיין בן-דוד לא בא.

דווקא אירועי הדורות האחרונים צריכים לחזק בליבנו את הציפייה לגאולה. נגד עינינו מתגשמים כל הסימנים שנתנו חז"ל על התקופה המקדימה את בוא הגאולה. באוזנינו מהדהדים דברי גדולי הדורות האחרונים, ובעיקר הדברים המפורשים שהשמיע הרבי מליובאוויטש, כי אלה ימי הגלות האחרונים.

גם התמורות המתחוללות עכשיו בעולם, באורח בלתי-צפוי לחלוטין, מעוררות תחושה ברורה שמהו גדול מתחולל כאן. עליכן זה הזמן להתחזק בציפייה לגאולה ולבקש מהקב"ה שיקצר את חבלי משיח ויביא לנו עוד בחגי הפסח הזה את הגאולה האמיתית והשלמה עלי-די משיח-צדקנו, ואז נזכה לסעוד את 'סעודת המשיח' עם משיח-צדקנו עצמו.

ב חג האחרון של פסח, אחרי-הצהריים, נהוג לערוך סעודה מיוחדת - סעודת המשיח. את המנהג הזה תיקן הבעל-שם-טוב, מייסד החסידות, והוא הסביר ש"ביום הזה מאיר גילוי הארת המשיח". האדמו"ר החמישי של חסידות חב"ד, רבי שלום-דובער מליובאוויטש, תיקן גם לשתות בסעודה הזאת ארבע כוסות יין, כמו בליל הסדר.

הרעיון שמאחורי הסעודה הוא שעלינו לקבל את הארת המשיח לא רק בכלים רוחניים, כמו השכל והרגשות, אלא גם באמצעות הגוף הפיזי שלנו. כשאנחנו אוכלים את 'סעודת משיח' או סופגים את הארת המשיח לתוך גופנו. המצה שאנו אוכלים והיין שאנו שותים נהפכים לחלק מאיתנו. עלידי כך מתחזקת האמונה בביאת המשיח ומתעצמת הציפייה לבואו הקרוב.

יסוד מרכזי

המנהג הזה, שתיקן הבעש"ט, מתפשט והולך בתפוצות ישראל. בבת-יכנסת רבים הסעודה נערכת ברוב עם, אחרי תפילת מנחה. יש מקומות שבהם הגבאים דואגים להכנת מצות ויין בעבור כל הציבור, ויש מקומות שבהם כל אדם מביא מצות ויין מביתו.

מובן שאם לא נערכת סעודה בבית-הכנסת אפשר לקיימה בבית, בחוג המשפחה. זו הזדמנות לחזק בלב בני הבית את האמונה בגאולה הקרובה לבוא ואת הציפייה לקראתה. אפשר לספר על האמונה הלוהטת של צדיקי הדורות בביאת המשיח, ועד כמה התכוננו לקראתו וחיונו לו בכל יום ממש.

ראוי לזכור שהאמונה בביאת המשיח היא אחד מעיקרי האמונה. היא אחד היסודות המרכזיים שעליהם דתי-ישראל כולה עומדת. חז"ל גם אומרים שאחת השאלות הראשונות ששואלים את האדם בבואו לעולם האמת היא: "ציפית לישועה?". עליכן חשוב לטפח את האמונה הזאת, לחזק אותה ולהפוך אותה למניע מרכזי בחיי היום-יום שלנו.

עבודה נפשית

לא פשוט להחזיק באמונה עזה בביאת המשיח

"והיא שעמדה" - מי היא?

כן אין מקום לומר שההבטחה נובעת ממעשי של אברהם אבינו, אלא זו הבטחה שבאה מעצמותו ומהותו יתברך בעצמו. לכן הבטחה זו אינה תלויה בשמירת התורה והמצוות, והיא ש"עמדה לאבותינו ולנו".

עוזר תמיד

הבטחה זו קיימת גם בחיים האישיים של כל יהודי. חז"ל אומרים שיצרו של אדם מתגבר עליו בכל יום, בבחינת "עומדים עלינו לכלותנו". כדי לעמוד נגדו האדם זקוק לסיוע אלוקי - "אלמלא הקב"ה עוזרו אין יכול לו".

אך גם אם יהודי נכשל ועשה דבר שאסור לעשותו עדיין "היא שעמדה": אותה הבטחה אלוקית שניתנה בברית בין הבתרים, שהיא כאמור, למעלה מהתורה והמצוות, היא העומדת לאדם גם אם כשל ומעד, והקב"ה עוזר לו ו"מצילנו מידם", מיד יצר הרע, ומביא אותו אל החירות האמיתית.

(תורת מנחם כרך יט, עמ' 261)

לעומת זה, עבודתם של האבות לא היה בכוחה להגיע אל עצמותו יתברך, שכן אין בכוחו של נברא להגיע לדרגה עליונה כל-יך. לכן המדרש אומר שהמצוות שעשו האבות "ריחות היו" - הן היו כמו הריח של הדבר ולא הדבר עצמו. הם עבדו את הקב"ה בכוח עצמם, ואף שעמדו בדרגה עליונה ביותר, עדיין זו דרגה מוגבלת, ואין בכוחה להגיע עד עצמותו ומהותו יתברך.

הבטחה בלתי-תלויה

לכן בהבטחות שנתן הקב"ה לעם ישראל לאחר מתן התורה יש מקום לומר שהן תלויות במידת קיום התורה והמצוות. כי מאחר שעבודת עם ישראל לאחר מתן התורה מגיעה עד עצמותו ומהותו יתברך, אולי ההבטחות נובעות מלימוד התורה וקיום המצוות של בני-ישראל. יש אפוא מקום לחשוש שאם אין בני-ישראל מקיימים את התורה והמצוות כראוי, הדבר יפגע בתוקפן של ההבטחות.

בזה כוחה של ההבטחה שניתנה לאברהם אבינו. באותן זמן עדיין לא היה בכוחו של אדם להגיע עד עצמותו ומהותו יתברך. על-

בהגדה של פסח נאמר: "והיא שעמדה לאבותינו ולנו". מי זאת "היא"? - הפסקה הזאת באה בהמשך לפסקה "ברוך שומר הבטחתו לישראל... בברית בין הבתרים". על אותה הבטחה נאמר ש"היא" - ההבטחה של הקב"ה לאברהם אבינו - "עמדה לאבותינו ולנו". אמנם "בכל דור ודור עומדים עלינו לכלותנו", אבל בזכות אותה הבטחה "הקב"ה מצילנו מידם".

מה ייחודה של ההבטחה לאברהם אבינו, ולמה דווקא היא העומדת לעם היהודי? לכאורה ההבטחה הזאת הייתה לפני מעמד הריסיני, ואם-כן במה כוחה המיוחד?

כוח להבטחה

ההסבר הוא שדווקא היותה של ההבטחה קודם מתן התורה מעניקה לה כוח מיוחד. בעת מתן התורה ניתן לעם ישראל הכוח להגיע אל עצמותו ומהותו יתברך על-ידי עבודת האדם. כשיהודי עוסק בתורה ובמצוות לאחר מתן התורה, מכיוון שבתורה ובמצוות טמון כוחו של הקב"ה בעצמו - הרי עבודתו ופעולתו של היהודי מגיעה עד עצמותו יתברך.

אמרת השבוע

דקדוקי לשון

רבי מאיר מפרמישלן הזמין עניים רבים אל שולחן הסדר שלו. במהלך הסעודה ביקש מהאורחים לשאת דברים. אחד העניים אמר: "סדר הפסח הוא - קדש, ורחץ, כרפס. עלינו לקדש את עצמנו, לרחוץ מהחטאים, ואז יהיה לנו כרפת - כר להסבה ומצה לסעודה".

העיר אחד המקורבים: "כרפס נכתב בס', ואתה קורא אותו כאילו היה כתוב כרפת".

הקפיד עליו רבי מאיר ואמר: "לא דיי לאותו עני שהוא עמוס בדקדוקי עניות, ואתה בא להעמיס עליו דקדוקי לשון..."

פתגם חסידי

"בתג הפסח אנחנו חסידיו של משה רבנו, ובאחרון של-פסחאנו חסידיו של משיח צדקנו" (רבי יצחק אייזיק מהומיל)

חגי הפסח | מאת הרב אליעזר ברוד

מן המעיין

מצות במתיקות

"בראשון בארבעה-עשר יום לחודש בערב תאכלו מצות". "בערב" הוא גם מלשון ערבות ומתיקות. את המצות יש לאכול במתיקות נפשית.

(רבי שלמה מרדומסק)

אמונה בהשגחה

משמעות קרבן פסח לדורות הבאים היא, שעל היהודי להאמין בהשגחה פרטית. גם כשעומדים במצבים הקשים ביותר צריך שיהיה ביטחון אמיתי בה', שהוא יתברך שומר ישראל. כשיהודי משעבד את כל ענייניו אל הבורא, הקב"ה עוזר לו בדרך שהיא למעלה מן הטבע.

(ספר המאמרים אידיש)

חג רוחני

"וחגותם אותו חג לה', לדורותיכם חוקת עולם תחגוהו" (שמות יב, ד). מי שרואה ביציאת מצרים יציאה גופנית בלבד מעבדות לחירות, ישאל מה עושה שמחה זו בזמננו; אבל מי שיודע כי זו יציאה רוחנית מטומאה לקדושה, יחוג את החג גם בהימצאנו בגלות. אם "וחגותם אותו חג לה'" אזי "חוקת עולם תחגוהו".

(רבי מאיר-שמחה מדווינסק)

'משהו' קדושה

כשם שבבדיקת חמץ צריך למצוא אפילו 'משהו' חמץ, כך בענייני קדושה צריך כל יהודי לשאוף

שיהיה לו לכל הפחות 'משהו' - ללמוד משהו, להשיג משהו, משהו במידות, משהו בעבודה בפועל; העיקר שתמיד יהיה לו 'משהו' של קדושה.

(ספר המאמרים ת"ש)

אור, כלי וזיכור

את קרבן הפסח היו אוכלים עם מצה ומרור. הפסח מבטא את גילוי האור מהקב"ה, המצה היא הכלי לגילוי הזה, והמרור מעורר להתבונן על עוצם הריחוק מה', וזה מזכך את הכלי ומטהר אותו שיהיה כלי טוב לגילוי.

(ספר המאמרים תש"ח)

איך קופצים

"ופסח ה'" (שמות יד, כג). רש"י מפרש ש'ופסח' משמעותו 'ודילג'. לכאורה מאחר ש'פסח' פירושו קפיצה, מה מוסיף באומרו 'ודילג'? אלא שבשעה שאדם קופץ עליו לדעת מאין הוא קופץ ולאן הוא קופץ, ורק אחרי הקפיצה הוא יכול לדעת אם קפיצתו הייתה למקום הראוי. הרי שלאחר 'ופסח' צריך להיות 'ודילג'.

(ספר המאמרים תש"י)

נאספו הניצוצות

"וינצלו את מצרים" (שמות לד, לו). בני-ישראל ליקטו את כל "ניצוצות הקדושה" שהיו במצרים ולא השאירו שם אפילו ניצוץ אחד.

(תורה אור)

שני סדרים

ימי הפסח קרבים ובאים. הכול טרודים בהכנות לחג. רק בבית אחד אין הכנות, אין קניית מצרכי מזון ואין בגדים חדשים.

בני משפחתו של רבי שמואל מקארוב התרגלו מאז ומעולם לחיי עוני ודוחק. הם ידעו כי עוד בימי נעוריו קיבל אביהם החלטה שלא לבקש לעולם מתנת בשריודם, גם אם ירעב ללחם. לא אחת היה מצבם קשה מנשוא, אולם הם ידעו להעריך את חסידותו וצדקתו, ולא עלה על דעתם להתלונן. הם קיבלו את דרכו בשתיקה של אהבה.

רבי שמואל הסכים לקבל עזרה רק אם בא אדם והציע סיוע ביוזמתו. לעיתים אכן היו ששיערו כי מצבו קשה והושיטו לו יד עוזרת, אבל רבי שמואל עצמו לא גילה לאיש על דבר מצוקתו, ורבים אכן לא ידעו עד כמה מצבו דחוק. גם מרבו הגדול, ה'חוז'ה' מלובלין, הסתיר את החלטתו.

השנה, בהתקרב חגי הפסח, לא הייתה לו אפילו פרוטה אחת לקניית מצות ויין לליל הסדר. במצבים כאלה היה רבי שמואל משקיע את עצמו עוד יותר בתורתו ובעבודתו, אך עתה טרדו אותו המחשבות ולא עזבוהו. מה יהיה על מצוות החג, אכילת מצה וארבע כוסות?

אך ה'חוז'ה' מלובלין ידע גם ידע. באותם ימים בא אליו חסיד נדיב ובעל יכולת, ר' שלמה שמו. מסור היה אל רבו בכל נפשו, ודיי היה ברמז קל מצד ה'חוז'ה', ומיד היה ר' שלמה פותח את ידו ועושה ככל הדרוש.

הפעם אמר לו הצדיק: "בבואך לביתך קח עמך מכל צורכי החג הדרושים למשפחה, ושלח זאת לקארוב, אל תלמידי רבי שמואל". שמח ר' שלמה על המצווה, והתכונן לעשות זאת מיד בבואו לביתו. אולם קשיים למיניהם נערכו בדרכו, ורק סמוך לערב פסח התפנה לכך.

ערב פסח הגיע. ישב רבי שמואל בבית המדרש סמוך לצהרי היום, משתדל להתרכז בהכנות הרוחניות לחג. צערם של בני ביתו פילח את כיליותיו, אך הוא חזר ומלמל את הפסוק "השלך על ה' יהבך" והתחזק בביטחון בקב"ה.

פתאום התפרץ אחד מילדיו לבית המדרש וקרא: "אבא, אבא, עגלה עמוסה הגיעה אל ביתנו. העגלון מאיץ ומבקש להוריד את הסחורה,

הוא ממהר, אבל איננו יודעים אם לקבל אותה..."

רבי שמואל הלך עם בנו אל הבית ומצא את האיש פורק מעגלתו חבילות גדולות: מצות, יין ושפע של מצרכי מזון. גם כלי פסח חדשים ובגדי חג לילדים היו בחבילות, שאותן הכין ר' שלמה ברוחבליבו.

לומדים גאולה מאת מנחם ברוד

להתאחד באמונה

ימי ניסן ככלל, וימי חגי הפסח בפרט, מעוררים ומגבירים את הציפייה לגאולה. לכן אנו מוצאים כי אדמו"רי החסידות הרבו לדבר בתקופה זו על הגאולה ועוררו את הלבבות להגברת האמונה והציפייה לביאת המשיח.

בסיום עריכת ה'סדר' בליל חגי הפסח היה רבנו הזקן בעל התניא נוהג לומר: "ירבוננו של עולם, עשיתי את רצונך וקיימתי את הסדר כהלכתו. עתה, עשה נא אתה את רצוני – לשנה הבאה בירושלים!" (ספר השיחות תרצ"ו עמ' 235).

כ"ק אדמו"ר הרי"צ מליובאוויטש הרבה לדבר על הגאולה הקרובה. הוא ציין כי ה'כלי' לביאת המשיח הוא – אחדות ישראל סביב האמונה בגאולה: "כאשר בני ישראל יתאחדו וכולם ידברו אודות משיח – ימשיכו ברצון השם יתברך את הגאולה השלמה עלידי משיח גואל צדק במהרה בימינו" (ספר השיחות תרצ"ו עמ' 330).

כל פרט יקר

הוא המשיל את דורנו לאדם המטפס על הר גבוה, וכבר מתקרב אל ראש ההר. מטפס הרים נדרש לעמוד בכמה תנאים: עליו להיות בעל כוח; עליו לדעת את הדרכים; בגדיו צריכים להיות מתאימים. לנו אין תנאים אלה. עלינו לטפס אפוא במסירות נפש. אנחנו כבר קרובים אל הפסגה, אך תשושים מגודל המאמץ. עתה יש להגביר את כל הכוחות ולעבור את השטח הקטן שעוד נותר (שם עמ' 316).

ועוד דמיון למטפס הרים: במצב כזה, כל עשב, ענף או אבן – יקרים הם; שכן אפשר להיאחז בהם, ביד, בגוף או ברגל. כמו כן יש צורך דחוף באור, כדי לראות במה אפשר להיאחז, וכשמאיר אור – יקר הוא ביותר. אף אנו צריכים לייקר ביותר כל דבר טוב. יש צורך דחוף באור להאיר – היינו בלימוד ובהרבצת התורה (שם עמ' 316).

"עומדים אנו על סף הגאולה, ויש להתחזק, כדי שלא להחמיץ את הזמן בתרדמה (באשמורת הלילה האחרונה, קודם שמאיר היום, מתחזקת השינה, כידוע). כאשר פוגשים יהודי, יש לומר לו: שמע נא, אחי, אל תירדם לפני שמאיר היום! עוד מעט קט, כאשר יגיע אור היום, תתחרט על כך" (ספר השיחות תרצ"ו עמ' 317).

הדבר הראשון תפילה לגאולה

הרבי מליובאוויטש הסביר מדוע בימים עברו היה נהוג למנות עשרה למניין בעזרת הפסוק (תהילים כח, ט) "ואני ברוב חסדך אבוא ביתך, אשתחוה אל היכל קדשך, ביראתך" (מובא בספר הפרדס לרש"י סימן צט); ואילו בדורות האלה נהוג לומר פסוק אחר (תהילים ח, ט): "השיעה את עמך וברך את נחלתך, ורעם ונשאם עד העולם" (מובא בקיצור שולחן ערוך סימן טו סעיף ג).

הסיבה היא, שבדורות הראשונים בחרו בפסוק המתאים לתפילה בבית הנכנסת, פסוק המדבר על הכניסה לבית ה'. אולם בדורות האחרונים, כאשר אנו מתקרבים לביאת המשיח, הרי הדבר הראשון שאנו מוצאים לנכון לומר בהתאספנו בבית הנכנסת לתפילה, הוא תפילה לגאולה – "השיעה את עמך!"

וכך הסביר הרבי את המאמר (סנהדרין צז, א) שמשיח בא "בהיסח הדעת": אמונתנו בביאת המשיח היא אמונה שלמה, שלמעלה מטעם ודעת; אף על פי שהדעת והשכל אינם מבינים כיצד הגאולה אפשרית. זהו שאמר, שהמשיח בא בהיסח הדעת – כלומר, מתוך אמונה שהיא מעל הטעם והדעת. עצם הטענה כי אין הדור ראוי לביאת המשיח היא סימן מובהק שאנו עומדים על סף הגאולה. כאשר המצב הוא כזה שאין הדעת והשכל רואים שום מקום איך תבוא הגאולה – היסח הדעת' הזה הוא אות לגאולה הקרובה (ליקוטי שיחות כרך י, עמ' 171).

באותו ליל סדר חש רבי שמואל התעלות רוחנית אדירה. החסד שעשה עמו הקב"ה הגביה אותו לשמי ירום, והוא ערך את הסדר עם כל הכוונות הפנימיות והעמוקות. את ההגדה קרא בדבקות עילאית, ולאחר ברכת המזון הוסיף לשיר ולרנן שירות ותשבחות בהתלהבות עצומה.

כשסיים את הסדר כבר האיר השחר, והוא מיהר לטבול במקווה ולהתחיל בהכנות לקראת תפילת החג. כל אותו יום היה שרוי במצב רוח מרומם על הסדר העילאי שזכה לו, וכולו תודה ושבח לבורא.

גם במשך היום לא עצם עין לרגע, וכשחזר מבית הכנסת לאחר תפילת ערבית של ליל החג השני, הרגיש כי העייפות משתלטת עליו ואין בכוחו לערוך את הסדר השני. הוא החליט לשכב לנוח מעט ואמר לבני ביתו כי עוד מעט יקום ויערוך את הסדר. הללו ידעו עד כמה התייגע ביממה האחרונה, והחליטו שלא להעירו עד שיתעורר מאליו.

קרוב לשעת חצות התעורר רבי שמואל, העיף מבט בשעון ונחרד. הוא הקפיד לאכול את האפיקומן גם בליל הסדר השני קודם חצות, ועתה מה יעשה? מיד ישב וערך עם משפחתו את הסדר במהירות עצומה, בלי שום כוונות ותחושות עילאיות. לנגד עיניו עמדה מטרה אחת – להספיק לאכול את האפיקומן קודם חצות הלילה.

ליל סדר חפוז כזה לא חווה מימיו. הוא אמר את ההגדה במהירות עצומה, שתה את ארבע הכוסות ואכל את המצה והמרור בחיפזון, ואכן הספיק לאכול את האפיקומן בחצות. אך ליבו היה שבור ורצוץ על הסדר המואץ הזה, שגם הפחות שבפחותים בעם ישראל היה מתבייש בו.

במשך כל החג לא נחה דעתו. תחושת החמצה וכישלון מילאה את כל ישותו. כשעבר החג החליט לנסוע אל רבו, ה'חוז'ה', לבקש תיקון למה שקלקל.

בעומדו לפני רבו, בטרם הספיק לפצות פה, שמע את קולו של הצדיק המדבר בקול, כאילו לעצמו: "הבה נבחן את סדריו של ר' שמואל. הראשון – התלהבות ודבקות, נו מילא. תפס מלאכים... שירות ותשבחות, נו נו, בדוחק... אולם הסדר השני, שנעשה בשפלות ובביטול, בלב נשבר ונדכה – אה אה, איזה סדר זה היה!"

ה'חוז'ה' פנה אל ר' שמואל ואמר: "עבודתך בליל הסדר השני מתוך שיברון לב הרקיעה שחקים והאירה בכל העולמות. למדרגה עליונה כזאת לא זכה אדם בדורנו!"

בתוך הבוץ עם ספר התורה

לפני שנה מלאו שמונים שנה לאדמו"ר מנדבורנה בני ברק. באותו יום החליט על כתיבת ספר תורה מיוחד, בכספו הפרטי. שנה שלמה נמשכה כתיבת הספר, ולפני כשבועיים נערך ברוב עם מעמד סיום כתיבתו והכנסתו להיכלו.

אלפים השתתפו בחגיגה והשמחה הרקיעה שחקים. השעה הייתה קרובה לחצות הלילה כשהאדמו"ר פתח בדברים לפני הקהל הנרגש. בפעם הראשונה סיפר האדמו"ר את קורותיו בימים האפלים ההם, בין גדרות מחנה דז'ורין שבטרנסילוניה, בין רכבות המוות ונתיבי הדם והאש. ימי השואה האיזומה.

מים מהטלית

"אודה ה' מאוד בפי... כי יעמוד לימין אביון להושיע משופטי נפשו" - פתח האדמו"ר, והחל לתאר את השעות האחרונות בעיר הולדתו, העיר סירט שבצפון רומניה: "נתינה הוראה לא לקחת איתנו יותר משניים או שלושה פריטים הכרחיים. כל היהודים לקחו את המצרף החיוני ביותר בימים ההם - מזון ושתייה. אבי, הרבי זצ"ל, לקח גם-כן את הדברים החיוניים לו: ספר-תורה, גמרא, וספר 'נועם אלימלך'.

"ימים רבים צעדנו בדרכים. הבוץ הגיע לפעמים עד מעל הברכיים, ומלמעלה ניתן גשם זלעפות. אבי הצמיד את ספר-התורה אל ליבו ושמר עליו מכל משמר. מימין ומשמאל נפלו קשישים

ספר-תורה באוויר

האדמו"ר המשיך ותיאר את המסע: "הועמסנו על קרונות להובלת בהמות. הצפיפות הייתה נוראה. משום כבוד ספר-התורה החזיק אותו אבי מעל ראשי האנשים. לא יום אחד ולא יומיים - אחת עשרה יממות! לרגע לא הרפה ממנו. אז הבנתי את משמעות הפסוק: 'הנחמדים מזהב ומפז רב'.

"הנה", אמר האדמו"ר, "זו המדרגה הנדרשת מיהודי, מסירות-נפש לתורה. ואם זיכה אותנו השם יתברך שנהיה אנחנו וצאצאינו 'יודעי שמך ולומדי תורתך', ולהכניס בעצמנו ספר-התורה, אין לנו מילים להודות לפניו על אחת מאלף אלפי אלפים הטובות שעשה עמנו".

שורש האחדות

באולם בפתח-תקווה, שבו נערך האירוע, נחשפו החסידים בפעם הראשונה למסע התלאות של רבם. האדמו"ר גם דיבר על מעלתה המיוחדת של מצוות כתיבת ספר-תורה: "המצווה הזאת כוללת שלוש מצוות - 'כתבו לכם', 'ולמדה את בני ישראל', 'שימה בפיכם'. כי מצוות כתיבת

מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי עומר

פינת ההלכה

כתיבה בחול-המועד

שאלה: האם יש דרך שבה מותר לכתוב בחול-המועד?

תשובה: כתיבה היא אחת המלאכות האסורות בחול-המועד. הכתיבה האסורה היא ביד, ואילו כתיבה במחשב או בטלפון מותרת, מכיוון שאינה כתיבה ממשית.

אפשר להתיר כתיבה בתנאים מסויימים, וכאן יש הבדל בין כתיבה המוגדרת 'מעשה אומן' לבין כתיבה הנחשבת 'מעשה הדיוט'.

כתיבה רגילה ביד נחשבת 'מעשה הדיוט'. מי שרגיל לכתוב 'איגרת שלומים' לחברו או לבן משפחתו (מכתב שבו הוא שואל בשלום חברו ומספר לו על הנעשה אצלו), והמועד הקבוע חל בחול-המועד - רשאי לכתוב, וכלשכן אם עליו לענות על מכתב שחברו מצפה לתשובה עליו (כל זה בתנאי שלא הועיד מראש את הכתיבה לחול-המועד). נהוג

לכתוב את השורה העליונה באלכסון, כדי לזכור את קדושת המועד.

איגרות בענייני מסחר שהם 'דבר האבד' (ולא השאיר אותן מראש לחול-המועד), מותר לכותבן אף בלי שינוי כלשהו מהרגיל. מותר לרשום קניות בהקפה ולרשום חובות.

ציורי ילדים ומילויי חוברות צביעה, אין בהם איסור. גם הרכבת פאזלים, כתיבה בגיר על לוח, כתיבה וציור על עוגות, וכל כתב שאינו מתקיים - מותרים.

כתיבה גרפית או כתיבת סת"ם נחשבות 'מעשה אומן'. כתיבה זו מותרת רק אם מדובר ב'דבר האבד', היינו כשיש חשש להפסד כספי גדול, או אם היא נעשית 'לצורך רבים לצורך המועד'. למשל, מותר לתקן ספר-תורה, אם אין ספר-תורה כשר אחר לקריאה בחג.

מקורות: מ"ק יח"ט. רמב"ם הל' יו"ט פ"ז הי"ג. תשו"ע או"ח ס"ח תקמה ונ"כ.

האדמו"ר מנדבורנה במשאו (צילום: מנדי הכטמן)

ספר-תורה היא מקור ושורש האחדות של עם ישראל.

האדמו"ר הוסיף: "יהודי אחד אינו יכול לקיים את כל תרי"ג המצוות, והדרך היחידה לעשות זאת היא עליידי אחדות ישראל - כאשר כל יהודי מקיים את המצוות שהוא יכול לקיים, ויחד מקיימים את כל התורה. כשם שספר-התורה נפסל אפילו אם אות אחת חסרה, כך שלמותו של עם-ישראל תלויה בכך שכל יהודי ממלא את התפקיד המוטל עליו. צריך להתחזק בלימוד התורה, ובמיוחד בלימוד תורה ברבים, שכוח הרבים מביא את האדם לשלמות אמיתית".

ברכות וישועות

רבים נושעו מברכותיו הקדושות של הרבי מליובאוויטש

גם כיום אפשר לעלות ולהשתטח

על 'הציון' הקדוש של הרבי, ולשלוח מכתבים ל'ציון' לבקשת ברכה.

ohel chabad lubavitch, 226_20 Francis

Lewis Blvd. Cambria Heights, N.Y 11411

Tel: 1-718-723 4545, Fax: 1-718-723 4444

www.ohelchabad.org

חדש: שולחן חג

לכל חגי ישראל ומועדיו

מגוון שיחות לכל חג, מעובדות על-פי אוצר שיחותיו של הרבי מליובאוויטש

להזמנות: טל' 1-718-6041020